

Voorbeeld vragen kies hieruit vragen die voor uw situatie relevant zijn en pas aan naar de eigen situatie.

Vragen kunnen worden gesteld aan

- gemeentelijke, provinciale en landelijke politici
- belangenbehartigers voor landbouw, natuur, toerisme
- defensie

Welke stoffen komen vrij bij het tot ontploffing brengen van explosieven op het oefenterrein?

Over welke afstanden verspreiden de stoffen die bij het exploderen vrijkomen? Op welke wijze wordt dit berekend gezien de soms hele harde wind?

Kunt u voorkomen dat stoffen zich door de lucht, in het water én in de bodem verspreiden?

Welke stoffen komen in de bodem terecht en later in het water?

De KRW eist inspanningen om de waterkwaliteit te verbeteren. Hoe voorkomt defensie dat door haar werkzaamheden de waterkwaliteit verslechterd.

In de directe omgeving worden hoogwaardige en biologische groente geteeld. Kan de teler de schade op defensie verhalen én op welke wijze moet hij dat dan doen? En als dat op de proefvelden van SPNA-proefbedrijf terecht komt of de andere landbouwgrond?

-De Kollumerwaard bevat de jongste grond van Nederland en is van groot belang als het gaat om de voedselvoorziening. Gaat de overheid met de aanwijzing defensie boven voedselvoorziening stellen?

-De Kollumerwaard ligt in het aardbevingsgebied. Ondanks de toezegging dat de aardgaswinning zou stoppen gaat de aardgaswinning uit de kleinere gasvelden door. Bovendien is de vergunning voor de gasvelden Pieterzijk en Grijskerk/Grootegast onlangs weer verlengd.

Gaswinning vindt momenteel plaats in Lauwersoog, Ezumazijk, Pieterzijk, Kollumerpomp, Grootegast, Kommerzijk, Munnekezijk en Leens. Daarnaast is er een grote ondergrondse gasopslag in Grijskerk.

De Kollumerwaard is net als de provincie Groningen een gaswinnings-gebied. Ook hier zijn jarenlang de schades door bodemdalingen en aardbevingen door de overheid genegeerd.

Hoe gaat de overheid en de NAM om met de veiligheid met betrekking tot een munitiedepot en/of explosieven terrein én gaswinning? Zitten inwoners straks klem tussen Defensie en NAM als het gaat om het vergoeden van de schades? Schades die nu al niet of traag worden opgelost.

-Er is een motie in de Tweede Kamer aangenomen dat gedupeerden in het mijnbouwschade-gebied, die jarenlang hebben moeten strijden en nu nog strijden met de overheid omdat hun woning door gaswinning kapot en onveilig is gemaakt of wordt gemaakt, niet nogmaals gedupeerd mogen worden door onteigening en gedwongen verhuizing.

Waarom zijn de plekken in Groningen wel afgevalen én de Kollumerwaard, dat tegen de Groningse provinciale grens en ook in het mijnbouwschadegebied ligt, niet?

– Er mag boven een explosieoefenterrein niet laag worden gevlogen heeft Defensie in haar presentatie aangegeven. Momenteel is er geen permanente laagvliegvergunning voor het Lauwersmeergebied, maar deze wordt regelmatig wel tijdelijk verleend bij een oefening.

Hoeveel vergunningen zijn er afgelopen jaar verleend?

Hoe vaak wordt er laag gevlogen met helikopters, straaljagers en cargovliegtuigen? Zal er straks niet meer laag worden gevlogen over het gebied?

Welk risico heeft laagvliegen op een munitieopslagterrein en is het toegestaan?

Stel dat in de Kollumerwaard uitbreiding van defensie zal plaatsvinden. Kan dan gegarandeerd worden dat er niet meer laag wordt gevlogen over de Kollumerwaard en Marnewaard? En dat er dan ook geen tijdelijke vergunningen meer worden afgegeven?

– Kunnen ondernemers nog ondernemen op de manier waarop zij zijn gewend en zullen zij niet worden belemmerd in hun toekomstplannen als Defensie in de Kollumerwaard komt? Gemeentes behandelen de aanvragen voor (bouw)vergunningen. Rond de Marnewaard wordt door Defensie vaak bezwaar gemaakt. Gaat dit bij de Kollumerwaard dan ook gebeuren? Op welke gronden doet Defensie dit dan?

– Innovatie brengt de inzet van drones met zich mee om bv in de grond en gewassen kennis te verzamelen. In de toekomst ontstaan mogelijk nieuwe kansen die we nu nog niet kennen. Is de komst van defensie in de Kollumerwaard een bedreiging om deze innovatie in te zetten. Kan er straks nog met drones worden gevlogen ten behoeve van onderzoeken op de SPNA-proefboerderij en naast gelegen landbouwgrond? Kunnen de agrariërs én de SPNA-proefboerderij in het gebied hun werkzaamheden blijven uitoefenen?

– Kan de SPNA-proefboerderij de bijeenkomsten blijven organiseren, zoals zij zijn gewend en in de planning hebben? Het betreft dan bezoeken in het veld én in het bedrijfsgebouw.

– De landbouw is in transitie en heeft belang bij het opdoen van nieuwe kennis. Kan de SPNA-proefboerderij zonder tegenstand van defensie alle benodigde onderzoeken met nieuwe technieken blijven uitvoeren?

– Welke wegen, waterwegen, wandel en fietspaden worden afgesloten als er een munitieopslag komt op Kollumerwaard Oost? En welke zijn het als het wordt gesitueerd op Kollumerwaard West?

Zelfde vragen ook als het een oefenterrein voor explosieven wordt?

Het gaat dan bv specifiek om

* de Zoutkamperril. Blijft deze toegankelijk voor schepen die van Friesland naar Groningen willen en vv?

* Het fietspad van de Hooge Zuidwal door het natuurgebied als onderdeel van het rondje Lauwersmeer? Dit rondje van 43 km wordt veel gebruikt.

* De doorgaande wegen Nittersweg en Kwelderweg. Worden deze (tijdelijk) afgesloten? Deze wegen zijn belangrijke toegangswegen voor toevoer naar en van bedrijven en voor werkenden? Bij de grootste werkgever van het gebied in Zoutkamp zijn 600 werknemers en een deel daarvan maakt gebruik van deze wegen.

– Welke zwaarte van explosieven zullen worden gebruikt? Is dit dezelfde zwaarte als in Reek?

– Is er duidelijkheid over de effecten, trillingen en geluid van het oefenen met explosieven op kleigrond t.o.v. bijvoorbeeld zandgronden? De kleigrond is ontstaan vanuit de zee. De vroegere prieden en stroomgebiedjes zijn af te lezen in de huidige bodem, die bestaat uit verschillende lagen met verschillende diktes met wisselende samenstelling van kleideeltjes. Het effect van trillingen zal heel grillig zijn als gevolg van deze opbouw van de kleibodem.

– In de Marnewaard wordt geschoten, laag gevlogen met cargo vliegtuigen, helikopters en straaljagers trainen er regelmatig in samenwerking met andere legeronderdelen. Er wordt door meerdere landen en legeronderdelen geoefend, ook in het oefendorp Marnehuizen. De hoeveelheid oefeningen is de laatste jaren tot het maximum uitgebreid. Er is veel (zwaar) verkeer van en naar het oefengebied. De overlast in alleen de Marnewaard is al toegenomen. Wat zijn de effecten alleen al daarvan? De tankbaan gaat verlengd worden en er wordt gesproken over oefeningen met amfibische voertuigen. Wordt er in het MER onderzoek wel genoeg rekening gehouden met de cumulatieve overlast voor de regio Zoutkamp die precies tussen de Marnewaard en de Kollumerwaard ligt. Dus huidige overlast na toename activiteiten sinds de Oekraïne oorlog, toekomstige extra overlast Marnewaard en vervolgens een eventuele munitieopslag en springstoffenterrein in de Kollumerwaard?

– Waarom worden er zoveel activiteiten in het gebied geconcentreerd. Hierdoor ontstaat een onevenredige verdeling van overlast en is er sprake van ongelijke behandeling t.o.v. andere gebieden in Nederland. In Reek werd geconcludeerd dat uitbreiding van het springstoffenterrein niet mogelijk was i.v.m de reeds aanwezige activiteiten maar waarom in de Kollumerwaard dan wel gezien de aanwezigheid van de Marnewaard? Daarbij wil Defensie graag een nieuw terrein waar met zwaardere explosieven op een groter terrein geoefend kan worden. Dus een groter terrein en zwaardere explosieven dan Reek.

– Wanneer is het genoeg?

* Al jaren wordt op heel veel plekken rond het Lauwersmeergebied gas gewonnen én is deze regio net als in Groningen een gebied met bodemdaling en schade door gaswinning

*De Marnewaard, noordelijk gelegen in het zelfde Lauwersmeergebied, is het grootste militaire oefenterrein van Nederland, waar steeds meer oefeningen worden gehouden,

* de aanleg van stroomkabels en waterstofleiding langs bijna de hele Groningse kust én dan ook nog een munitie en/of springterrein in de Kollumerwaard?

Dit is teveel voor dit gebied!!

– De Kollumerwaard grenst aan het Nationaal Park Lauwersmeer, dat bekend staat om zijn natuurlijke schoonheid en toerisme. Jaarlijks komen er miljoenen bezoekers om daarvan te genieten! Waarom ontbreken deze bezoekers in de staatjes van defensie?

De impact van nog meer defensieactiviteiten zal leiden tot een forse daling van het aantal bezoekers en daarmee hun bijdrage aan de lokale economie, zowel in het Lauwersmeergebied zelf als in de gemeente Noardeast-Fryslân als in de gemeente het Hoogeland. Is dit wel onderdeel van de afwegingen van Defensie?

Omwonenden, ondernemers, toeristen én de SPNA – proefboerderij worden door de activiteiten bedreigd. Elders in Nederland zijn vergelijkbare gebieden afgefallen voor uitbreiding van defensie, terwijl het gaat om vergelijkbare argumenten zoals overlast landbouw, toerisme, natuur en stapeling van defensieactiviteiten. Waarom zijn de Kollumerwaard Oost en Kollumerwaard West dan nog steeds een mogelijke locatie voor munitieopslag en/of springterrein?

– Veel inwoners/vissers van Zoutkamp zijn destijds gedupeerd door de inpoldering van de Lauwerszee. Jarenlang is Zoutkamp een stil en verlaten dorp geweest, maar inmiddels halen zij hun inkomsten uit toerisme en aanverwante zaken. Kunt u garanderen dat de uitbreidingen van defensie in dit gebied niet tot schade zal lijden voor deze ondernemers en de werkgelegenheid?

Opslag munitie

480 containers met munitie zullen worden opgeslagen. Welke regels komen er bij het laden en lossen van de munitie? Worden wegen (tijdelijk) afgesloten

Wat is de impact van al die vrachtauto's op ons wegennet? Hoeveel wegen de vrachtauto's en hoe veilig kunnen we dan nog rijden, fietsen en lopen in het gebied?

Als ondernemer in het gebied zijn er al veel aandachtspunten om vergunning te krijgen voor uitbreiding. Welke extra eisen komen er door een munitieopslag en/of explosieven oefenterrein bij?

Dark sky gebied

De inzet in de regio is om het gebied nog donkerder te krijgen dan nu al is gelukt. Er zijn hemelplatforms aangelegd, worden duisterniswandelingen georganiseerd en is er een sterrenwacht. Samen met de waddenregio zet men in op Donkerte van de Wadden. Hoe zal defensie haar terreinen hierop inrichten of wordt al het werk te niet gedaan én kan er niet meer worden genoten van de duisternis.

De akkerbouwsector is bezig met een transitie om zo duurzaam mogelijk te werken. De SPNA-proefboerderij Kollumerwaard is hierbij van wezenlijk belang voor de noordelijke akkerbouwer. Het gaat dan om de langlopende onderzoeken, omdat een akkerbouwer in een bouwplan meerdere gewassen verbouwd in roulatie. De impact van aanpassingen zijn niet in één teelt terug te vinden, maar ook volgende teelten krijgen met effecten te maken. Relevant is of het voor alle teelten positief uitpakt of juist niet. Voor een teler is het belangrijk om te leren van onderzoeken op de proefboerderij, die vervolgens vertaald kunnen worden naar het eigen akkerbouwbedrijf.

Mocht Kollumerwaard Oost in beeld zijn als oefenterrein voor explosieven dan gaat het SPNA-proefbedrijf verloren. Bent u bewust dat:

- alle kennis van de hoogwaardige bodem verloren gaat, waar al decennia lang onderzoek naar de werking van het bodemleven wordt gedaan om met een gesloten systeem dwz zonder toevoegingen van meststoffen en chemie 7 gewassen telen.
- dat de proefboerderij ideaal gesitueerd is in het midden van het noordelijke kleigebied
- dat het bedrijf een grote oppervlakte aaneengesloten grond heeft
- dat er onderzoek plaatsvindt dat regionaal, maar ook nationaal en internationaal van belang is?
- de medewerkers, die veelal nabij wonen, nu in grote onzekerheid verkeren en zich zorgen maken over de toekomst?

Niet alleen de SPNA-proefboerderij wordt geraakt. Ook de overige landbouwgrond in dat gebied is dan nodig voor defensieterrein. Waar vinden die akkerbouwers vervangende grond? Het is de jongste en daarmee de beste grond van Nederland. Waar zijn dan vervangende percelen beschikbaar en van welke kwaliteit? In het noorden van de provincie Groningen zal een hele

strook langs de kust te maken krijgen met de aanleg van kabels en leidingen vanuit zee naar de Eemshaven. Deze kabels komen niet in de kwelder te liggen maar ook op akkerbouwgrond. Dit is een enorme oppervlakte waar voorlopig geen pootaardappelen kunnen worden geteeld, omdat na de aanleg de grond nog jaren tijd nodig heeft om te herstellen als dat al gaat lukken.